

Ing. Alena Šafrová Drášilová, Ph.D.

Základy podnikání

(8)

Obsah bloku

- Právo podnikání
 - Podmínky podnikání
 - Faktory volby právní formy
 - Fyzická osoba
 - Právnícká osoba
 - Obchodní společnost
 - Povinnosti podnikatele
 - Provozovna a sídlo
- Úkolový list č. 8

NA PRÁCI MÁM MÁLO ČASU. VĚTŠINU DNE
TRÁVÍM ČTENÍM NOVÝCH VYHLÁŠEK
A PŘEDPISŮ.

Podmínky podnikání

- **č. 89/2012 Sb., občanský zákoník**
 - fyzické osoby, vztahy mezi podnikateli, vznik, změna a ukončení právnické osoby, spolky
- **č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon**
 - podmínky pro provozování živnosti, druhy živností, rozsah živnostenského oprávnění a jeho vznik, změnu a zánik, živnostenský rejstřík;
- **č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích**
 - jednotlivé typy právnických osob, akcie a jiné cenné papíry, jak se upisují a vyměňují, družstvo.

Faktory volby právní formy

- co budeme dělat?
- kolik nás je?
- jak vypadá okolí podniku?
- jak velcí budeme na začátku?
- jak velcí chceme být v budoucnu?
- jak jsme na tom s financemi?
- jaká jsou rizika podnikání z hlediska ručení?
- jaké jsou akceptovatelné zřizovací náklady?

Fyzická osoba

- Fyzické osoby podnikající = osoby, které podnikají na své jméno
 - starší 18 let
 - 16 let se souhlasem soudu
 - bezúhonnost
- *Za bezúhonnou se pro účely živnostenského podnikání nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchan v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena. Bezúhonnost se prokazuje u občanů výpisem z evidence Rejstříku trestů.*

Živnost

- *Živností se rozumí soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem.*

Jak začít

- Jednotný registrační formulář
- průkaz totožnosti
- výpis z rejstříku trestů
- doklady o odborné způsobilosti u koncesovaných živností

Právní formy

	osobní	smíšené	kapitálové
jednotlivec	živnostenské podnikání podnikání podle zvláštních předpisů		společnost s ručením omezeným
skupina osob	veřejná obchodní společnost	komanditní společnost	společnost s ručením omezeným družstvo akciová společnost

Typy živností

- **živnosti**

- ohlašovací – na základě ohlášení
- koncesované – na základě koncese

- **podnikání bez živnostenského oprávnění**

- zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství
- činnosti autorů
- nezávislá povolání (např. spisovatel, herec, hudebník)
- činnosti a podnikání podle zvláštních předpisů (např. daňoví poradci, advokáti, soudní exekutoři, správci konkurzní podstaty, znalci, tlumočníci)

Živnosti ohlašovací

○ řemeslné

- vyučení, vyučení s maturitou, jiné vzdělání související se živností
- řeznictví a uzenářství, pekařství, cukrářství, zámečnictví, zednictví,... ..

○ vázané

- vzdělání a doba praxe, osvědčení o rekvalifikaci, autorizace (zkouška),...
- oceňování majetku, oční optika, dezinfekce a deratizace, vodní záchranná služba, architekti a inženýři ve výstavbě, účetní poradci,... ..

○ volné

- není třeba odborná ani jiná způsobilost
- chov a výcvik zvířat, výroba hnojiv, velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba oděvů, služby pro rodinu a domácnost,... ..

Živnosti koncesované

- k udělení koncese se vyjadřuje další orgán státní správy (např. příslušné ministerstvo)
- výroba lihu a alkoholických nápojů (s výjimkou piva, vína, medoviny a ovocných destilátů), činnosti související s výbušninami, zbraněmi, střelivem a bezpečnostním materiálem, výroba a rozvod energie, silniční motorová doprava, cestovní kancelář, pohřební služby,...

Vznik živnosti

- **oprávnění provozovat živnost vzniká**
 - u ohlašovacích živností dnem ohlášení
 - u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese
- **prokázání živnostenského oprávnění**
 - výpisem ze živnostenského rejstříku
 - vydáním výpisu stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu
 - pravomocným rozhodnutím o udělení koncese

Právnícká osoba

- **korporace**

- obchodní společnosti
- družstva
- spolky

- **fundace**

- nadace
- nadační fondy

- **ústavy**

Obchodní společnost

- **osobní**

- veřejná obchodní společnost
- komanditní společnost

- **kapitálová**

- společnost s ručením omezeným
- akciová společnost

Veřejná obchodní společnost

- zakládají 2 FO nebo PO
- ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně celým svým majetkem
- není nutný základní kapitál
- zakládá se sepsáním ověřené společenské smlouvy
- veř. obcho. spol. / v.o.s. / jméno společníka a spol.

Komanditní společnost

- alespoň dvě FO/PO
 - komanditista – má vkladovou povinnost (min. 5000,- Kč), ručí do výše vkladu
 - komplementář – větší práva ve vedení společnosti, ručí celým svým majetkem
- společenská smlouva (lépe ověřená)
- zisk se dělí na poloviny mezi společnost (daň PO a pak komanditisté ještě srážkovou daní) a komplementáře (daň jako FO)
- kom. spol. / k.s.

Shrnutí - osobní společnosti

- +
 - společníkům patří celý zisk
 - nízké náklady na řízení společnosti
 - údaje o hospodaření zůstávají diskrétní
 - úzký okruh společníků předjímá snadné řešení otázek společnosti
- - společníci ručí celým svým osobním majetkem (kromě komanditistů v k. s.)
 - osobní účast na vedení požaduje vysoké nároky na jejich dovednost a odbornost
 - rovná práva společníků předpokládají vzájemnou důvěru a vylučují početnější společenstva

Společnost s ručením omezeným

- jedna a více FO/PO
- základní kapitál 1 koruna
- vznik zápisem do Obchodního rejstříku
- společné a nerozdílné ručení do výše nesplaceného vkladu
- spol. s r.o. / s.r.o.

Tři společníci založili společnost s ručením omezeným. Dohodli se ve společenské smlouvě, že vklad každého z nich bude 100 000,- Kč. Dva z nich splatili svůj vklad celý, třetí společník splatil pouze 80 000,- Kč. Podnikání nešlo úplně podle představ a společnosti vznikl dluh vůči pěti dodavatelům ve výších 50, 20, 80, 10 a 15 tisíc korun. Kolik peněz zaplatí který společník ze svého?

Akciová společnost

- za závazky ručí společnost, nikoliv akcionáři
- základní kapitál 2 000 000,- Kč
- akc. spol. / a.s.

Shrnutí – kapitálové spol.

- životnost společnosti je dlouhodobá, není závislá na odchodu jednoho společníka
- manažeři mohou být placení profesionálně
- + ○ vklad může být jak peněžitý, tak i nepeněžitý
- k rozhodování není třeba stoprocentní jednomyslnosti
- lepší image
- vyšší náklady na vedení a řízení společnosti
- administrativní náročnost
- ○ společníci či akcionáři nejsou přímo účastní na tvorbě zisku
- veřejné údaje o hospodaření

Povinnosti podnikatele

- viditelně označit názvem obchodní firmy a identifikačním číslem objekt, v němž má sídlo, liší-li se od jeho bydliště
- na žádost živnostenského úřadu prokázat právní důvod pro užívání prostor, které užívá, liší-li se od jeho bydliště
- prokázat kontrolnímu orgánu způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu používaného k poskytování služeb

Povinnosti podnikatele

- zajistit v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb přítomnost osoby splňující podmínku znalosti českého jazyka nebo slovenského jazyka
- oznámit přerušlení a znovuoobnovení živnosti
- vydat na žádost zákazníka doklady o prodeji zboží a o poskytnutí služby (ale EET)
- dodržovat další povinnosti stanovené živnostenským zákonem

Provozovna a sídlo

- **provozovna** – místo, kde je provozována živnost
- prokázat ŽÚ vlastnictví nebo souhlas vlastníka
- předem oznámit ŽÚ zahájení a ukončení živnosti v provozovně
- trvale a viditelně označit zvenčí názvem obchodní firmy podnikatele a jeho identifikačním číslem
- při prodeji zboží nebo poskytování služeb označit jménem odpovědné osoby a provozní dobou

Provozovna a sídlo

- **sídlo** podnikání – adresa, která:
 - je jedinečná a může být pouze jedna
 - je důležitá pro určení místní příslušnosti k živnostenskému úřadu
 - je stěžejní pro zápis do živnostenského rejstříku, popř. obchodního rejstříku (základní registr)
 - je označena na daňových dokladech
 - je uvedena ve smlouvách
 - je určena k zastižení podnikatele
 - neurčí = trvalé bydliště

Zřízení provozovny

- příprava prostor, kde bude podnikatel provozovat živnost
- získání nemovitosti (koupě, nájem)
- stavební a hygienické úpravy
- zajištění způsobilosti provozovny k provozování živnosti např. kolaudačním rozhodnutím – vždy je nutné u provozoven následujících typů:
 - péče o děti,
 - ubytovací zařízení,
 - nájemní domy,
 - stavby pro obchod a průmysl,
 - nemovitosti, které jsou kulturní památkou.

Zřízení provozovny

- Při změně užívání stavby je **nutný písemný souhlas stavebního úřadu**. Jedná se i o případ rozhodnutí podnikatele, že část bytu bude používat jako sklad. Tomuto způsobu užívání by měla odpovídat **projektová dokumentace** bytu, **požární zpráva**, vše ověřené stavebním úřadem nejčastěji ve stavebním řízení. V rámci případné kolaudace by užívání stavby posuzovali mimo **stavební úřad** i dotčené orgány státní správy, zejména **hasičský záchranný sbor** a **krajská hygienická stanice**. U provozoven, kde je nutný kolaudační souhlas, je potřeba počítat s obdobím cca 9–12 měsíců.

Úkolový list č. 8

- Varianta 1: Volba právní formy
- Varianta 2: Definice živnosti
- Varianta 3: Zřízení provozovny

Varianta 1: Volba právní formy

- pro nápad nebo podnik z ÚL 1 zvolte právní formu **(1)**
- svou volbu dostatečně vyargumentujte **(2)**
- uveďte výhody a nevýhody své volby ve vztahu k náplni činnosti **(3)**
- uveďte hlavní kroky nutné pro založení Vámi zvoleného podniku **(4)**
- *úkol je možné zpracovat i pokud nebyl splněn ÚL 1, je však třeba doplnit stručnou charakteristiku podniku a jeho produktu*

Varianta 2: Výběr živnosti

- pro nápad nebo podnik z ÚL 1 vyberte odpovídající živnost(i) nutné k jeho provozování **(1)**
- volbu jednotlivých živností zdůvodněte **(2)**
- vypište požadavky na získání živnostenského oprávnění **(3)**
- uveďte příslušný živnostenský úřad, kde budete o oprávnění žádat **(4)**
- *úkol je možné zpracovat i pokud nebyl splněn ÚL 1, je však třeba doplnit stručnou charakteristiku podniku a jeho produktu*

Varianta 3: Zřízení provozovny

- pro nápad nebo podnik z ÚL 1, nebo libovolný typ podniku vyhledejte podmínky zřízení provozovny **(1)**
- uveďte konkrétní kroky a požadavky na provozovnu a její fungování **(2)**
- uveďte, které orgány a úřady se budou ke zřízení provozovny vyjadřovat **(3)**
- uveďte kompletní modelové označení provozovny **(4)**

Zajímavé odkazy

- <http://www.zakonyprolidi.cz>
- <http://www.jakpodnikat.cz/formulare-zalozeni-zivnosti-zahajeni-podnikani.php>
- <https://www.info.cz/pravo/pravni-servis/servus-rozvadi-se-i-byznysovi-partneri-co-delat-aby-to-probehlo-hladce-a-stalo-co-nejmene>

Doplňující literatura

- Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích, v platném znění
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění
- Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, v platném znění